

Den Haag, 22 nov 2021.

Toelichting op het bezwaarschrift:

De statutaire doelstelling van de vereniging Vrienden van Den Haag luidt:

'Het bevorderen van de leefbaarheid van Den Haag met behoud van zijn karakteristieke waarden' zoals neergelegd in het visiedocument 'De schoonheid van Den Haag – versterking van zijn kwaliteiten'.

Gezien deze doelstelling ziet de vereniging zich wel genoodzaakt bezwaar te maken tegen het besluit tot het verlenen van omgevingsvergunning ten behoeve van dit bouwplan.

De schoonheid van Den Haag en met name Scheveningen wordt met dit plan niet bevorderd. De kwaliteiten van de badplaats worden door dit plan niet versterkt.

Nu reeds is te voorzien dat de realisering van dit plan zal stuiten op breed gedragen weerstand dan wel teleurstelling onder een groot deel van de bewoners en bezoekers van Den Haag, omdat het plan afbreuk doet aan het aanzicht van de kuststrook.

De Strandweg is een van meest zichtbepalende locaties in Den Haag, met name Scheveningen.

Het plan zal sfeerbepalend zijn.

Bebouwing op deze locatie behoort een uitdrukking te geven aan de wens tot kwaliteitsverbetering van de badplaats en tot een trendbreuk in de traditie van het volbouwen van Scheveningen met onpersoonlijke bouwmassa's.

De locatie vraagt om bijzondere architectuur. Een visitekaartje voor de badplaats.

Een voorgaand college achtte de ontwikkeling van deze locatie zo belangrijk dat hij een beeldkwaliteitsplan heeft vastgesteld om te bewerkstelligen dat te realiseren nieuwbouw over uitzonderlijke stedenbouwkundige en architectonische kwaliteit zal beschikken die past bij de betekenis van de locatie.

Beeldkwaliteitsplan Scheveningen Haven-Noordelijk Havenhoofd RIS295617

Zie de begeleidende commissiebrief van 17-11-2016 van de wethouder aan de raadscommissie Ruimte.

“Pag 1/3 Besluit . Het Beeldkwaliteitsplan Scheveningen Haven - Noordelijk Havenhoofd is vastgesteld bij collegebesluit op 6 september 2016 (RIS294962) en dient als toetsingskader voor de voorgenomen gebiedsontwikkeling. Het document is opgesteld als aanvulling op het in 2013 vastgestelde Beeldkwaliteitsplan Scheveningen Haven, waarbij ook de eerdere uitgangspunten voor de beeldkwaliteit van het driesterren hotel en Beach City uit dat document zijn geactualiseerd.

Het Beeldkwaliteitsplan Scheveningen Haven - Noordelijk Havenhoofd krijgt status als uitwerking binnen de Welstandsnota. Dit betekent dat het beeldkwaliteitsplan past binnen het kader van de vigerende welstandsnota en de daarin opgenomen criteria. Binnen dit kader vormt het beeldkwaliteitsplan een nadere precisering om meer richting te geven aan de uitwerking van gebouwen en buitenruimte. Beeldkwaliteitsregels zoals rooilijnen en bouwhoogtes passen binnen het vastgestelde bestemmingsplan Scheveningen Haven (gewijzigd vastgesteld, 2014).

Pag 2/3 Opzet beeldkwaliteitsplan

Het Beeldkwaliteitsplan Scheveningen Haven - Noordelijk Havenhoofd geeft de randvoorwaarden voor de beeldkwaliteit van bebouwing en buitenruimte in de beoogde gebiedsontwikkeling. Het beeldkwaliteitsplan sluit aan op het eerder vastgestelde beeldkwaliteitsplan Scheveningen Haven (2013, RIS266035) dat geldt voor het zuidelijk havengebied (voormalige Norfolkterrein, Zuidelijke Havenhoofd, De Kom). Daarom is gekozen voor een vergelijkbare wijze van sturing op beeldkwaliteit en het continueren van algemene principes ten aanzien van geleiding van bouwmassa's (verschaling), kleurstelling en materiaalgebruik.

Pag 2/4 Het beeldkwaliteitsplan zet onder meer in op het doorzetten van de sfeer en inrichtingsprincipes van de boulevard van Morales naar de havenmond.

Borging beeldkwaliteit

Het college van Burgemeester en Wethouders acht het van belang de randvoorwaarden van het beeldkwaliteitsplan goed te borgen in het planproces. In 2013 is daarom een kwaliteitsteam ingesteld voor Scheveningen Haven (RIS266035). Deze werkwijze zal worden gecontinueerd bij de gebiedsontwikkeling Noordelijk Havenhoofd.”

Is het voorliggende plan nu het resultaat van de borging van de randvoorwaarden van het beeldkwaliteitsplan in het planproces zoals uw college voor ogen staat?

De randvoorwaarden van het Beeldkwaliteitsplan Scheveningen Haven-Noordelijk Havenhoofd zijn in het vergunde plan niet terug te vinden:

“ Pag 4. Inleiding

De beeldregieregels zijn vast omschreven en toetsbaar, maar betreffen vooral de hoofdlijnen, posities, opbouw en oriëntatie. De intenties geven vooral bedoelingen weer en kunnen in het planproces verder geïnterpreteerd worden door de betrokkenen (ontwerpers en begeleiders). Op deze wijze wordt het plan niet dichtgetimmerd en blijft er ruimte voor initiatieven, die niet vooraf kunnen worden voorspeld, zonder dat de regie over de essentie van de beeldkwaliteit verslapt

Ontwerpprincipes Noordelijk Havenhoofd

Hoofdopzet

- versterken continuïteit boulevardzone, door herinrichting openbare ruimte, aanpassing talud en door toevoegen van zeefront op het NHH.
- veel architectonische variatie door parcellering en geleiding, samenhang door kleurenpalet (passend bij de haven en boulevard).
- *Typologie*
specifieke typologie, passend bij haven en kust: boulevard: reeks van grotere gebouwen. Zoveel mogelijk licht en open, kleine sprongen voor- en achterwaarts. Continue beeld, publieke functies in de plinten.

architectonische uitwerking

- aan de boulevard is kustarchitectuur een thema; hierbij horen een lichte en open uitstraling, inspelen op uitzicht, goed ontworpen buitenruimtes en terrassen
- duurzame en weerbare materialen (bestendig tegen zee en zout!), die mooi verouderen
- kleurenpalet met lichte tinten, passend bij het zee- licht en bij de kleuren op en rond de boulevard (zie ook volgend hoofdstuk).

Pag 11. 3. Algemene beeldkwaliteitsregels

*Samenhang voor de gehele Boulevardzone door beeldregels over kleuren en materialen
Samenhang op het niveau deelgebieden, er worden drie deelgebieden onderscheiden met elk eigen beeldregels
Samenhang binnen de deelgebieden, door herkenbare blokgroottes en sterke afstemming van percelen binnen de blokken.*

Kleurenpalet en materiaalgebruik

Een belangrijk ruimtelijk uitgangspunt van het stedenbouwkundig plan Scheveningen Haven was, dat de sfeer van de boulevard wordt doorgetrokken over de havenhoofden heen, in de richting van het gebied rond de Derde Haven. Het wonen op het duin (Scheveningen) slaat over naar het wonen achter de duinen (Haags) op dit punt. Dit zal worden ondersteund door kleuren. Aan de hand van het gerealiseerde boulevardontwerp en de aanliggende bestaande bebouwing is in Beeldkwaliteitplan Scheveningen Haven een kleurenpalet gedefinieerd. Karakteristiek voor de boulevardzone zijn de overheersende lichte kleuren geel, betongrijs, glas en de vele witte accenten. Deze kleuren vormen de basis van het kleurenpalet dat via het noordelijk havenhoofd dient te worden doorgezet verder in het plangebied.

Algemene beeldregels kleurgebruik

Het kleurenpalet voor Scheveningen Haven en Noordelijk Havenhoofd is gedefinieerd in de NCS codering. De gekozen kleurgroepen zijn Y, Y40R, R90B en de grijze tinten N. Per kleurgroep is aangegeven wat de uiterste waarden zijn. Daarbij staan de eerste 2 cijfers voor de mate van vergrijzing, en de laatste 2 cijfers staan voor de kleurintensiteit. Onderstaande kleurenpaletten laten de bandbreedte zien.

Accenten kunnen een donkerder tint krijgen of een geheel afwijkende kleur. Deze kleuren zijn niet vastgelegd maar worden vanzelfsprekend wel beoordeeld. Accentkleuren komen maximaal voor 15% (van het geheel aan gevelwand) voor.

Opn: Deze foto is in het beeldkwaliteitplan opgenomen ter illustratie van typologie en kleurgebruik van de bebouwing aan de boulevard die zouden moeten worden voortgezet.

Pag 15. Samenhang van blokken en panden

Een belangrijke continuïteit in het in het gehele gebied wordt gevormd door een zoveel mogelijk doorlopende levendige plint op de onderste verdieping, die zich aan de zeezijde expressief dient te tonen.”

Het Beeldkwaliteitplan Scheveningen Haven - Noordelijk Havenhoofd krijgt status als uitwerking binnen de Welstandsnota.

Welstandsadvies

De welstandscommissie oordeelt het plan als passend voor de locatie.

Dat betekent niet dat uw college aan dit advies doorslaggevende waarde moet toekennen en het zonder meer moet overnemen.

De welstandscommissie behoefde het bouwplan niet aan het beeldkwaliteitsplan te toetsen.

Uitspraak Afd. bestuursrechtspraak Raad van State, 16-10-2019 (ECLI:NL:RVS:2019:3505)

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in haar uitspraak met betrekking tot het bouwplan van het muziekcentrum Amare aan het Spui het volgende onder r.o. 6.2 overwogen:

“De (welstands)commissie heeft het bouwplan getoetst aan de Welstandsnota. Daarin is onder 2.3 neergelegd dat nieuwbouw in gebieden die (her)ontwikkeld (gaan) worden om specifieke kaders vraagt. Een ontwerp voor nieuwbouw in deze gebieden moet voldoen aan de algemene welstandscriteria. De omgeving is in die gebieden niet de huidige omgeving, maar het toekomstige eindbeeld. Het eindbeeld kan worden beschreven in een beeldkwaliteitsplan dat door het college wordt vastgesteld. Het beeldkwaliteitsplan is geen onderdeel van de Welstandsnota, maar functioneert bij de toepassing van de Welstandsnota als de te verwachten ontwikkeling van de omgeving, aldus de Welstandsnota.”

Ergo: De welstandscommissie had in de beoordeling wel kunnen beschouwen of het ontwerp past binnen het in het beeldkwaliteitplan geschetste toekomstbeeld.

De Afdeling heeft in die uitspraak ook overwogen:

“Uit de Welstandsnota volgt dat, anders dan de Stichting en de Vereniging stellen, de Welstandsnota niet voorschrijft dat een beeldkwaliteitsplan moet worden opgesteld en dat het bouwplan daaraan moet worden getoetst. De rechtbank heeft dan ook terecht overwogen dat het beeldkwaliteitsplan niet bij de toetsing van het bouwplan aan redelijke eisen van welstand behoeft te worden betrokken.”

Deze overweging laat onverlet dat het oordeel van de welstandscommissie slechts de status van een advies heeft. De verantwoordelijkheid voor de welstandstoetsing ligt niet bij de welstandscommissie maar bij uw college.

Uw college heeft als bestuursorgaan beleidsvrijheid, is dan ook niet aan het welstandsadvies gebonden en kan contrair gaan.

Hetzelfde geldt voor het feit dat het plan op 17 december 2020 positief is beoordeeld in het Q-team.

Uw college dient een eigen afweging te maken of dit plan over de kwaliteiten bezit die wenselijk is op deze locatie en in die zin niet in strijd is met de redelijke eisen van welstand.

Ten onrechte neemt uw college deze adviezen over.

In het welstandsadvies worden het beeldkwaliteitplan, zijn uitgangspunten en randvoorwaarden niet genoemd. De welstandscommissie heeft het beeldkwaliteitplan kennelijk niet bij haar beoordeling betrokken. Het welstandsoordeel is immers niet te verenigen met de randvoorwaarden die uw college in het beeldkwaliteitplan heeft gerealiseerd, nu de commissie positief oordeelt over onderhavig plan, terwijl dat op belangrijke onderdelen niet voldoet aan de uitgangspunten en randvoorwaarden van het beeldkwaliteitplan.

Dat het plan niet voldoet aan de randvoorwaarden van het beeldkwaliteitplan behoorde voor uw college aanleiding te zijn om het welstandsadvies niet over te nemen.

Wanneer uw college contrair gaat aan het welstandsadvies dient dit uiteraard wel op goede gronden te gebeuren.

In de motivering kan uw college verwijzen naar de in het beeldkwaliteitplan geformuleerde randvoorwaarden en constateren dat het bouwplan hieraan niet voldoet en derhalve niet de bijzondere architectonische kwaliteit bezit, die op deze beeldbepalende locatie is gewenst.

Herhaald zij dat uw college hier beleidsvrijheid heeft en niet gebonden is aan het advies van de welstandscommissie.

Volledige heroverweging van het bestreden besluit

Ingevolge het bepaalde in artikel 7:11 Awb behoort in de bezwaarfase een volledige heroverweging van het besluit plaats te hebben.

Anders dan de bestuursrechter, die in beroep of hoger beroep zich beperkt tot een marginale toetsing, behoort ook de Adviescommissie bezwaarschriften bij haar advisering ruimte te worden geboden tot volledige heroverweging.

Door het beeldkwaliteitplan vast te stellen heeft uw college verwachtingen gewekt dat slechts zal worden meegewerkt aan realisering van een bouwplan dat past binnen de daarin genoemde randvoorwaarden.

Bezwaarlijk kan worden volgehouden dat dit plan voorziet in:

- *versterking van de continuïteit van de boulevardzone,*
- *veel architectonische variatie door parcellering en geleding,*
- *samenhang door kleurenpalet (passend bij de haven en boulevard),*
- *specifieke typologie, passend bij haven en kust en boulevard:*
- *reeks van grotere gebouwen. Zoveel mogelijk licht en open, kleine sprongen voor- en achterwaarts*
- *aan de boulevard kustarchitectuur met een lichte en open uitstraling,*
- *inspelen op uitzicht, goed ontworpen buitenruimtes en terrassen, duurzame en weerbare materialen (bestendig tegen zee en zout!), die mooi verouderen,*
- *een kleurenpalet met lichte tinten, passend bij het zee- licht en bij de kleuren op en rond de boulevard,*
- *de overheersende lichte kleuren geel, betongrijs, glas en de vele witte accenten waardoor samenhang ontstaat voor de gehele Boulevardzone door kleuren en materialen,*
- *herkenbare blokgroottes en sterke afstemming van percelen binnen de blokken.*

Het recht wordt voorbehouden de gronden van dit bezwaarschrift nader aan te vullen, o.a. met een deskundig tegenrapport met betrekking tot de zorgvuldigheid van de totstandkoming van het welstandsadvies.

Verzocht wordt het besluit volledig te heroverwegen en vergunning alsnog te weigeren en een kostenveroordeling, c.q. kostenvergoeding, te bepalen.